

Direktoratet for forvaltning og økonomistyring

Postmottak@dfo.no

Kopi christian.tangene@dfo.no

Svar på høring miljø- og samfunnskriterier for anskaffelser av PC-er, skjermer og nettbrett

Vi viser deres brev der dere ønsker innspill som nevnt i overskrift.

Overordnet er kravene som er stilt til miljø og samfunnskriterier godt gjennomarbeidet.

Under kommenterer vi på de ulike punktene som:

Lovkrav om kjemikalier og energieffektivitet for PC-er og skjermer.

Det kan vurderes om lovkrav i det hele tatt skal stilles i anskaffelsene, da lovkrav allerede er fungerende krav og lover.

Produktgaranti og garantireparasjon for bærbare PC-er

Sykehusinnkjøp HF stiller seg bak formålet om å gi produsenter incentiver til å designe for lengre levertid.

Normal garanti på produkt er ofte 1 eller 2 år fra produsent. Med krav om 3 års garanti, vil det kunne øke kostnader da leverandør vil måtte *dekke risiko for kostnad* for økt garantitid på 1-2 år utover normal garanti. Krav om reparerbarhet som det skrives om lengre nede vil kunne støtte opp om økt levertid.

Robuste bærbare PC-er

Sykehusinnkjøp HF stiller seg bak kravet om mer robuste pc-er. Det er bra at TCO er et alternativ til dokumentasjon for å oppfylle kravet. Det stilles krav «Gyldig sertifikat på TCO Certified generasjon 8 eller generasjon 9, eller *tilsvarende Type I miljømerkeordning* som viser at kravet er oppfylt.»

Tilsvarende Type I miljømerke er for eksempel Epeat¹. Men vi er usikre på om Epeat har like store miljøambisjoner som merkeordning som TCO. Dette bør undersøkes nærmere, slik at en ikke står i fare for å måtte godkjenne Epeat *dersom* det er en dårligere merkeordning.

Konfliktmineraler i PC-er og skjermer

Sykehusinnkjøper HF støtter kontraktkrav om å følge opp og forhindre at utvinning av såkalt konfliktmineraler ikke bidrar til væpnede konflikter og menneskerettighetsbrudd. OECD sin modell for aktsomhetsvurdering er nå i ferd med å bli innarbeidet og er ledende innen dette området. Det ville være en fordel dersom trinnene som det vises til i dokumentasjonskravet følger trinnene i OECD sin aktsomhetsvurderingsmodell.

Utskifting av kritiske komponenter i PC-er og skjermer

Sykehusinnkjøp HF stiller seg bak tiltak for å forlenge levetid på IT-utstyr! Å kunne gjøre kritiske og utskiftbare komponenter tilgjengelig er en bra måte å forlenge levetiden på. Kravet om å skifte ut komponenter som f.eks. blir skadet ved for eksempel uhell (ikke garantisak), bør det presiseres at reparasjon ikke skal føre til at ordinær garanti på produktet blir opphevet.

Ivaretagelse av grunnleggende menneskerettigheter i leverandørkjeder for PC-er og skjermer

Sykehusinnkjøp HF bruker etiske kontraktsskrav på alle vareanskaffelser. Kontraktsskravene som brukes er fremarbeidet av DFØ og Etisk handel Norge.

Kapittel 2 er harmonisert mot OECD's aktsomhetsmodell. Det kunne med fordel brukt ord/overskrifter ihht aktsomhetsmodellen.

Kapittel 3 med få endringer. Veldig bra det er tatt med klausul om deling av informasjon: «Oppdragsgiver forbeholder seg retten til å dele revisjonsrapporter og annen kontraktsoppfølgingsinformasjon med andre offentlige virksomheter. De offentlige virksomhetene omfattes av taushetsplikten.»!

¹ <https://epeat.net/>

Emballasje til PC-er og skjermer

Det er bra at emballasje er med som krav. Men dette er et kontraktsvilkår som er lite ambisiøst. Det burde vurderes å utarbeide gode evalueringskriterium der en skiller gode, bevisste leverandører fra mindre gode.

Lovkrav om kjemikalier og energieffektivitet for nettbrett

Viser til kommentar over som omhandler kjemikalier.

Robuste bærbare nettbrett

Viser til kravet ovenfor angående robuste bærbare pc-er.

Konfliktmineraler Nettbrett

Viser til kravet ovenfor angående konfliktmineraler i pc-er.

Ivaretagelse av grunnleggende menneskerettigheter i leverandørkjeder for nettbrett

Det vises til kommentarer ovenfor ang grunnleggende menneskerettigheter for pc-er.

Emballasje Nettbrett

Det vises til kommentar ovenfor ang emballasje.

Generell tilbakemelding

Det er stilt veldig mange gode krav. Noen momenter som kan forbedres foreslå her:

1. Krav om merkeordninger der det finnes miljømerker som f.eks. TCO, Energy star, (evt Epeat) med flere. Det bør også vurderes å ta i bruk merkeordning som synliggjør hvor tilrettelagt det er for reparasjon som den franske ordningen L'indice de reparabilite².
2. Et annet tiltak for å tilrettelegge for å velge mer miljøvennlige produkter, er å gjøre merker synlig i for eksempel nettbutikk, prislistor eller lignende, alt etter hvordan produktene tilgjengeliggjøres for den enkelte innkjøper. Det burde vurderes å utvikle tildelingskriterier om synliggjøring av produkter som er miljømerkede/ har mindre miljøbelastning.
3. Generelt ønsker vi alle produkter med mindre miljøbelastning. Da er det viktig å kjenne til belastningen for det enkelte produkt. Det hadde derfor vært interessant å se på om det er mulig å jobbe mot IT-markedet i forhold til LCA, slik at en kunne få frem avtrykket på det enkelte produkt. Det kunne f.eks. være å utvikle EPD e.l. pr produkt. Dersom markedet på sikt kunne vise til miljøbelastningen pr produkt for dets levetid, ville innkjøpere (både

² <https://www.indicereparabilite.fr/>

offentlige og private) være i stand til å ta gode miljøvalg. Denne retningen ville vært interessant å prøve å få til mot IT markedet, eksempelvis med å utvikle tildelingskriterier.

Vi takker for muligheten for å gi innspill. Ta gjerne kontakt ved behov.

Med hilsen

Sykehusinnkjøp HF

v/ Merete Sunde

Spesialrådgiver miljø og etisk handel

Dette dokumentet er godkjent elektronisk og har derfor ingen underskrift